

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR
prosinec 2020

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111

ISSN 2571-4341

Vychází 2x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcr.cz/makropre>

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR

prosinec 2020

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR

Cílem šetření makroekonomických prognóz (tzv. Kolokvia), které provádí MF ČR, je zjistit názor relevantních institucí na budoucí vývoj české ekonomiky a vyhodnotit základní tendence, s nimiž zúčastněné instituce ve svých předpovědích počítají. Výsledky 50. Kolokvia, které se konalo v prosinci 2020, vycházejí z předpovědí 14 institucí (Ministerstvo financí; Ministerstvo průmyslu a obchodu; Ministerstvo práce a sociálních věcí; Česká národní banka; Akcenta CZ; Citibank; CYRRUS; Československá obchodní banka; Deloitte; Generali Investments CEE, investiční společnost; Institut ekonomických studií, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy; Komerční banka; Raiffeisenbank; Svaz průmyslu a dopravy ČR). Pro větší reprezentativnost šetření k nim byly přiřazeny prognózy Evropské komise (European Economic Forecast z listopadu 2020), Mezinárodního měnového fondu (World Economic Outlook z října 2020) a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Economic Outlook z prosince 2020).

Při porovnání aktuální Makroekonomické predikce MF ČR ze září 2020 s průměrem prognóz je potřeba vzít v potaz, že jednotlivé predikce vycházejí z různých informací. MF ČR v zářijové predikci nemohlo zachytit prudké zhoršení epidemické situace a zavádění restriktivních opatření k omezení šíření nákazy. Na rozdíl od ostatních institucí, jež své prognózy zpracovaly povětšinou v listopadu, nebo až v prosinci, také mělo k dispozici mnohem méně údajů o vývoji ekonomiky v 2. polovině roku. K rozdílům mezi jednotlivými prognózami zřejmě přispívá nejistota ohledně dalšího průběhu epidemie, může se zde však projevit i riziko tvrdého brexitu nebo různé předpoklady o budoucím nastavení daňového systému. Přesto však v kvalitativní rovině zúčastněné instituce v průměru pro roky 2020–21 počítají se stejnými tendencemi vývoje, jako MF ČR. U předpovědí pro roky 2022 a 2023, které jsou chápány jako indikativní výhled, je pak srovnání komplikováno skutečností, že prognózy zúčastněných institucí toto období v řadě případů nepokrývají (celé období 2020–2023 pokrývají, alespoň u některých ukazatelů, předpovědi 9 institucí). Shrnutí základních ukazatelů a aktuální predikce MF ČR uvádí tabulky 1 a 2.

Hlavní očekávané tendence makroekonomického vývoje v letech 2020 a 2021 lze shrnout takto:

- Ekonomika je letos citelně zasažena pandemií koronaviru a opatřeními přijatými k omezení šíření nákazy. Respondenti šetření v průměru pro rok 2020 počítají s propadem HDP o 7,1 %, který by měl být v roce 2021 následován růstem o 3,3 %. S výjimkou spotřeby sektoru vládních institucí by letos měly klesnout všechny složky domácí poptávky a i saldo zahraničního obchodu by mělo na vývoj HDP působit negativně. K oživení v příštím roce by měla přispět domácí i zahraniční poptávka.
- Podle průměru prognóz zúčastněných institucí by míra inflace měla letos dosáhnout 3,2 %, v roce 2021 by mohla zpomalit na 2,2 %. Výrazně protiinflační efekt by měla mít slabá domácí poptávka v prostředí záporné mezery výstupu. Stejným směrem by na vývoj spotřebitelských cen v příštím roce mělo působit pozvolné posilování koruny, proinflačně by se pak měl projevit nárůst ceny ropy.
- Pandemií koronaviru bude ovlivněn také trh práce. Výraznějšímu dopadu hlubokého propadu ekonomiky by však kromě vládních opatření na udržení zaměstnanosti měl bránit mj. rekordní počet volných pracovních míst v období před propuknutím pandemie nebo vysoký počet zaměstnaných cizinců, které by firmy mohly propouštět přednostně. Instituce v průměru počítají s nárůstem míry nezaměstnanosti z 2,0 % v roce 2019 na 2,7 % v roce 2020 a dále na 3,6 % v roce 2021. Zaměstnanost by letos mohla klesnout o 1,2 %, v roce 2021 by se podle průměru prognóz měla snížit o 1,1 %.
- Instituce v průměru očekávají, že objem mezd a platů letos klesne o 0,5 %. V roce 2021 by výdělky mohly nominálně vzrůst o 1,0 %, v reálném vyjádření by se ale s ohledem na očekávanou míru inflace měly opět snížit.
- Pro roky 2020 a 2021 respondenti v průměru počítají s přebytkem na běžném účtu platební bilance ve výši 1,0 % HDP, resp. 0,7 % HDP.

Tabulka 1: Výsledky šetření na roky 2020 a 2021

		2020						2021					
		min.	P25	průměr	P75	max.	MF ČR	min.	P25	průměr	P75	max.	MF ČR
<i>Předpoklady</i>													
HDP zemí EA19	reálný růst v %	-9,0	-7,8	-7,6	-7,2	-6,8	-9,0	2,4	3,8	4,3	5,2	5,5	5,4
Cena ropy Brent	USD/barel	38	41	42	43	46	42	40	44	48	51	61	48
3M PRIBOR	průměr v %	0,3	0,8	0,7	0,9	0,9	0,9	0,3	0,4	0,5	0,5	0,9	0,4
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	1,0	1,1	1,2	1,2	1,6	1,1	0,9	1,1	1,3	1,5	1,8	0,9
Měnový kurz CZK/EUR		26,3	26,5	26,6	26,6	27,0	26,3	25,6	25,8	26,2	26,5	27,2	25,8
Měnový kurz USD/EUR		1,13	1,14	1,14	1,14	1,20	1,14	1,06	1,18	1,20	1,23	1,27	1,18
<i>Hlavní indikátory</i>													
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	-8,5	-7,3	-7,1	-6,7	-6,5	-6,6	1,5	2,7	3,3	3,9	5,1	3,9
Příspěvek změny zásob	p. b.	-1,6	-1,5	-1,1	-0,9	0,0	-1,3	-1,0	-0,5	0,1	0,4	1,1	0,6
Příspěvek zahr. obchodu	p. b.	-4,9	-2,6	-2,4	-1,7	-1,4	-1,7	-0,5	0,6	0,9	1,5	1,8	0,9
Spotřeba domácností	reálný růst v %	-5,1	-4,9	-4,4	-4,2	-2,7	-5,0	1,0	1,6	2,2	2,7	3,7	2,2
Spotřeba vládních institucí	reálný růst v %	1,0	2,0	2,6	3,1	4,2	3,8	-0,8	1,2	1,8	2,6	3,2	2,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	-10,9	-8,3	-7,1	-5,9	-2,6	-7,5	-1,8	0,7	2,2	3,5	8,0	3,0
Deflátor HDP	růst v %	3,4	3,6	4,1	4,3	5,1	3,6	1,4	1,6	2,0	2,2	3,2	1,4
Průměrná míra inflace	v %	3,0	3,2	3,2	3,2	3,3	3,2	1,4	2,1	2,2	2,4	2,8	1,9
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	-1,6	-1,3	-1,2	-1,2	-0,8	-1,2	-2,6	-1,4	-1,1	-0,7	-0,3	-0,7
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	v %	2,4	2,6	2,7	2,7	3,3	2,6	3,2	3,3	3,6	4,0	4,5	3,4
Objem mezd a platů	nom. růst v %	-4,0	-1,9	-0,5	1,0	3,2	-1,9	-2,0	0,8	1,0	2,1	2,7	0,8
Saldo běžného účtu	v % HDP	-0,7	0,3	1,0	2,0	2,2	0,3	-0,5	0,2	0,7	0,8	2,5	0,4

Pozn.: Údaje ve sloupci P25 (P75) odpovídají 1. (3.) kvartilu vzorku prognóz pro daný ukazatel.

Zdroj: Respondenti šetření. Výpočty MF ČR.

Tabulka 2: Výsledky šetření na roky 2022 a 2023

		2022				2023			
		min.	průměr	max.	MF ČR	min.	průměr	max.	MF ČR
<i>Předpoklady</i>									
HDP zemí EA19	reálný růst v %	1,9	3,2	4,3	2,8	1,3	2,0	2,8	1,8
Cena ropy Brent	USD/barel	40	51	65	50	42	57	70	51
3M PRIBOR	průměr v %	0,3	0,9	1,5	1,0	0,9	1,5	2,0	1,6
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	0,9	1,5	2,2	1,4	1,5	1,9	2,5	2,0
Měnový kurz CZK/EUR		24,9	25,7	27,2	25,3	24,4	24,8	25,2	24,7
Měnový kurz USD/EUR		1,06	1,21	1,32	1,18	1,05	1,22	1,34	1,18
<i>Hlavní indikátory</i>									
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	1,2	3,7	5,6	2,2	2,1	2,9	4,7	2,1
Příspěvek změny zásob	p. b.	-0,4	0,0	0,5	0,0	-0,1	0,0	0,2	0,0
Příspěvek zahr. obchodu	p. b.	-2,3	0,2	2,0	0,0	-0,4	0,1	1,0	-0,4
Spotřeba domácností	reálný růst v %	1,9	3,1	4,4	1,9	1,6	2,5	3,1	2,4
Spotřeba vládních institucí	reálný růst v %	-1,3	1,3	2,6	2,0	0,3	1,3	2,0	2,0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	1,3	4,6	9,1	3,3	0,0	3,2	5,6	3,6
Deflátor HDP	růst v %	1,1	1,7	1,9	1,9	1,0	1,8	2,0	2,0
Průměrná míra inflace	v %	1,4	2,0	2,8	2,0	1,7	2,1	2,8	2,0
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	0,1	0,4	1,1	0,1	0,1	0,5	1,0	0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	v %	2,5	3,4	4,4	3,3	1,6	2,9	3,9	3,2
Objem mezd a platů	nom. růst v %	2,2	4,2	7,6	2,7	3,1	4,6	6,8	3,3
Saldo běžného účtu	v % HDP	0,2	0,8	2,7	0,4	0,0	0,8	1,9	0,0

Zdroj: Respondenti šetření. Výpočty MF ČR.

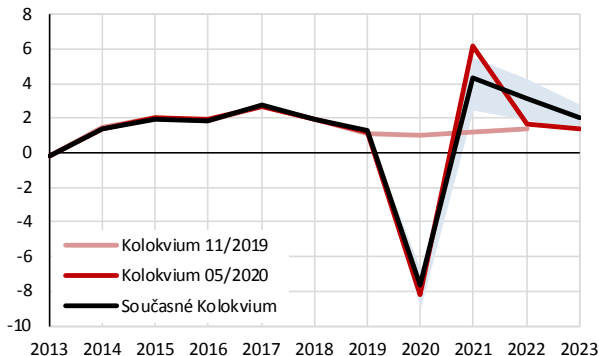
Přehled ukazatelů

Grafické znázornění minulého a předpokládaného vývoje jednotlivých ukazatelů zachycují grafy 1–18. Pro porovnání jsou zahrnuty i konsensuální předpovědi dvou předchozích Kolokvií. Krajní prognózy ukazatelů (sloupce min. a max. v tabulkách 1 a 2) tvoří hranice zvýrazněné oblasti.

Graf 1: Hrubý domácí produkt zemí EA19

reálný růst v %

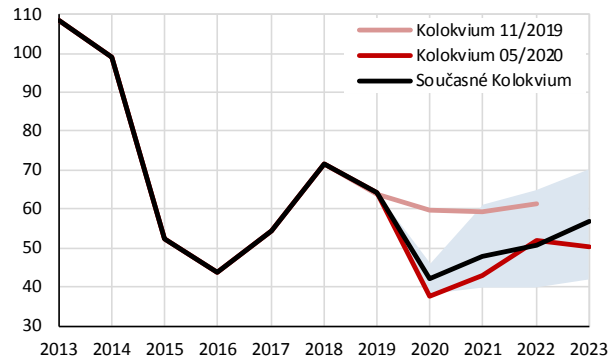
Rekordně hluboký propad ekonomické aktivity v eurozóně

Graf 2: Cena ropy Brent

v USD/barel

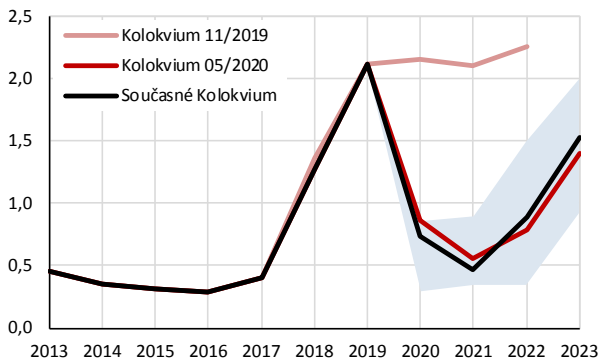
Pozvolný nárůst ceny ropy k hranici 60 USD/barel

Graf 3: 3M PRIBOR

v %, průměr období

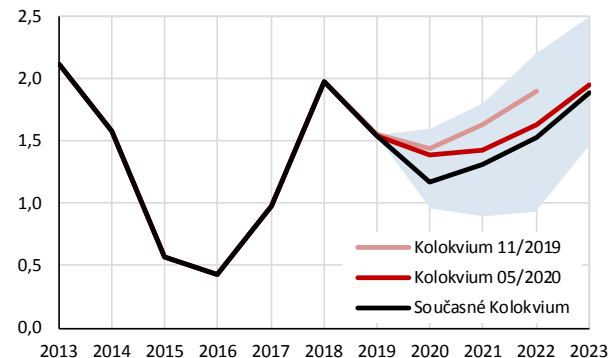
Růst krátkodobých sazeb až v roce 2022

Graf 4: Výnos do splatnosti 10R státních dluhopisů

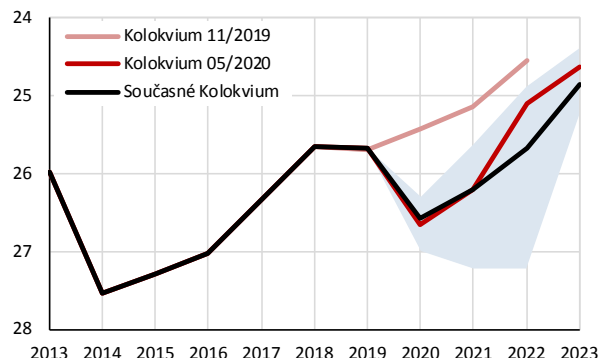
v %, průměr období

Další posun prognóz ve směru nižších dlouhodobých sazeb

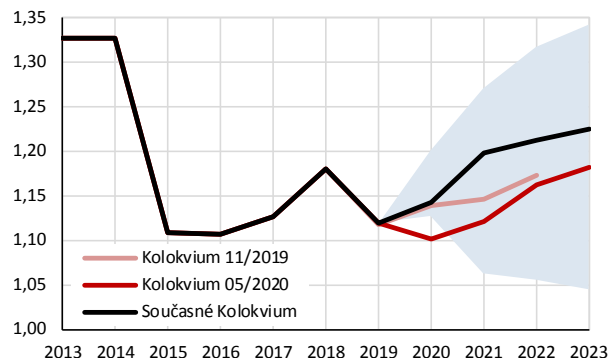
Graf 5: Měnový kurz CZK/EUR

Po oslabení v roce 2020 obnovení apreciačního trendu koruny

Graf 6: Měnový kurz USD/EUR

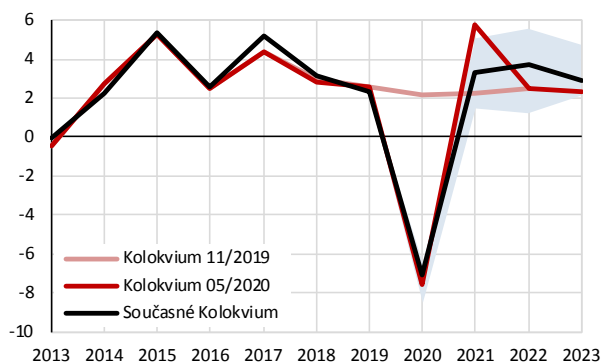
Budoucí vývoj kurzu dolaru k euru mimořádně nejistý

Graf 7: Hrubý domácí produkt

reálný růst v %

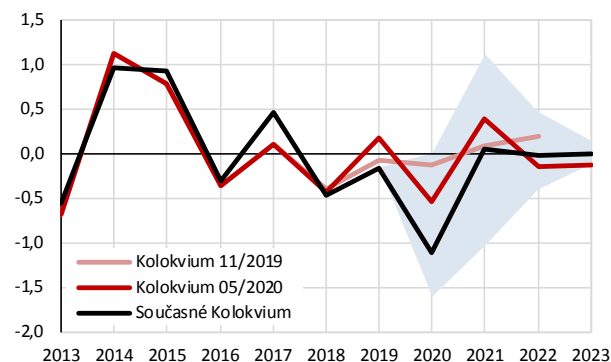
Postupné oživení ekonomiky po propadu v roce 2020

Graf 8: Příspěvek změny zásob k růstu HDP

v procentních bodech

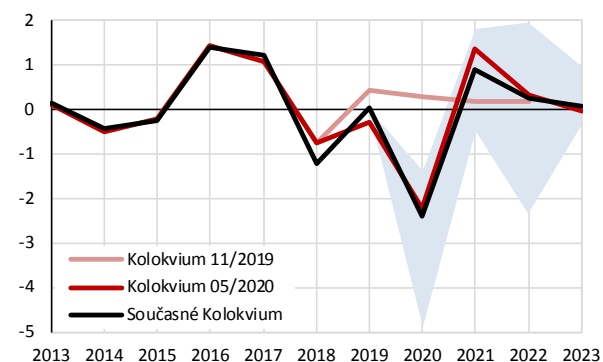
Silný pokles zásob v roce 2020, v dalších letech nulový příspěvek

Graf 9: Příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP

v procentních bodech

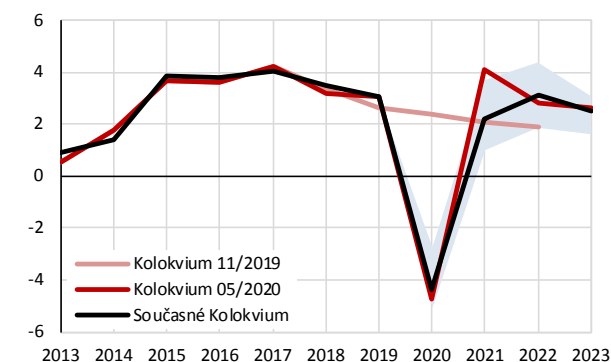
Čisté vývozy budou odrážet vývoj zahraniční poptávky a investic

Graf 10: Spotřeba domácností

reálný růst v %

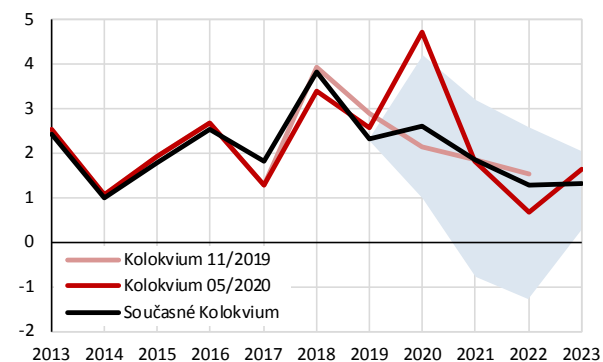
Nejhlubší pokles spotřeby domácností v historii samostatné ČR

Graf 11: Spotřeba vládních institucí

reálný růst v %

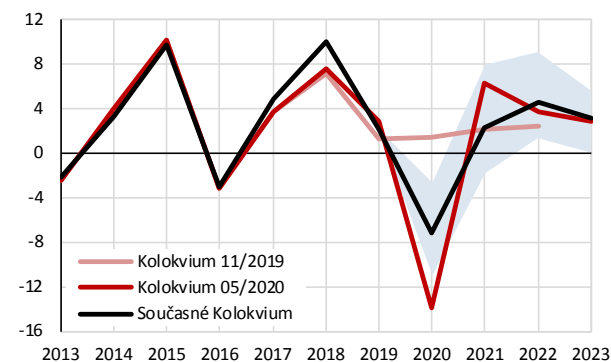
Zvolňování dynamiky spotřeby sektoru vládních institucí

Graf 12: Tvorba hrubého fixního kapitálu

reálný růst v %

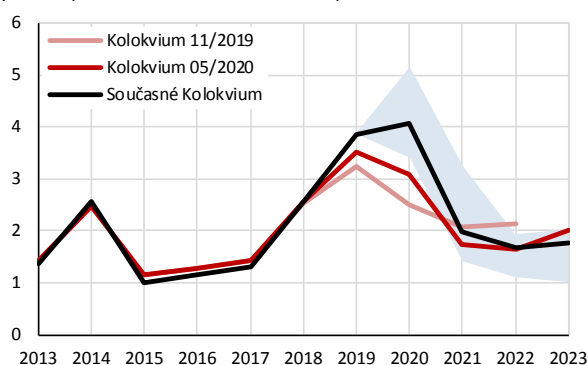
V letech 2021–23 postupné obnovování investiční aktivity

Graf 13: Deflátor HDP

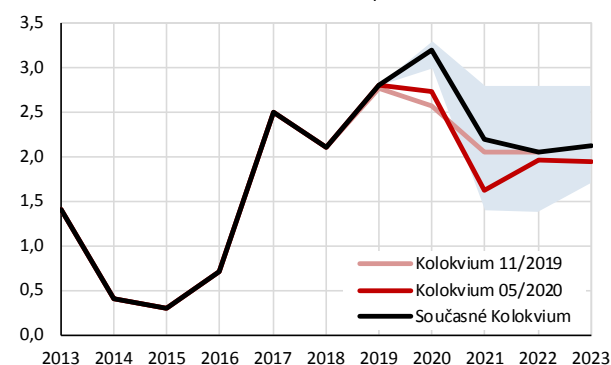
růst v %

Výrazné zpomalení růstu deflátoru HDP pod hranici 2 %

Graf 14: Průměrná míra inflace

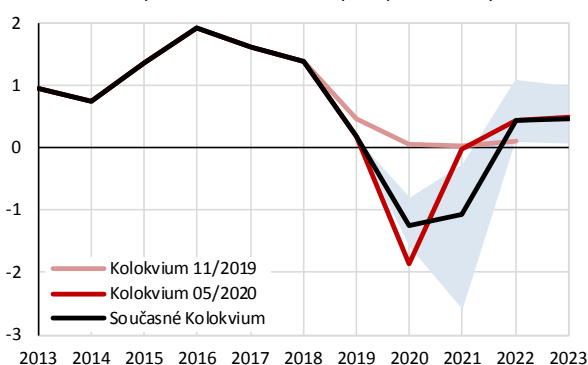
v %

Střednědobá inflační očekávání ukotvena poblíž cíle ČNB

Graf 15: Zaměstnanost (VŠPS)

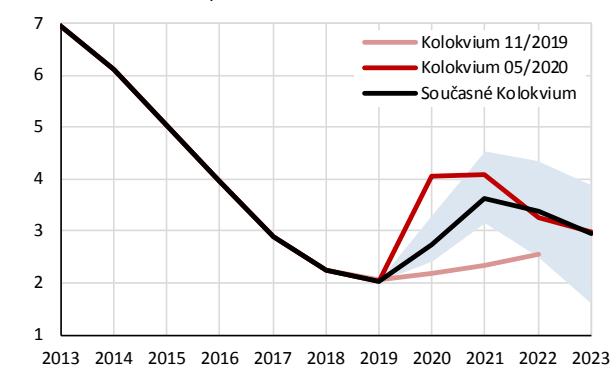
růst v %

V letech 2020–21 pokles zaměstnanosti, poté pozvolné zvyšování

Graf 16: Míra nezaměstnanosti (VŠPS)

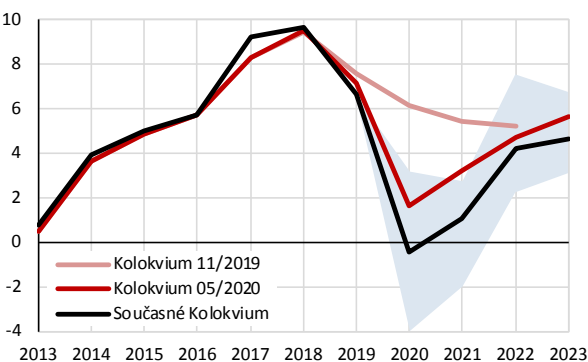
v %

Míra nezaměstnanosti pod 4 %

Graf 17: Mzdy a platy (domácí koncept)

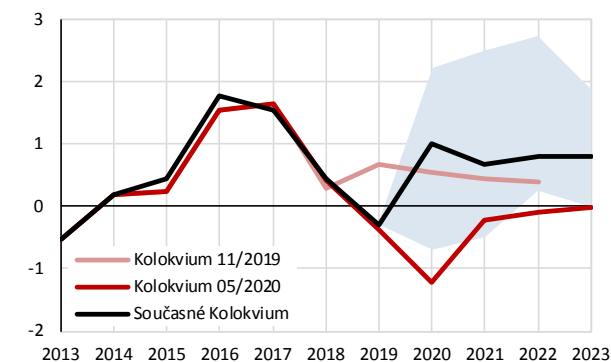
nominální růst v %

Nepatrné snížení objemu mezd a platů v roce 2020

Graf 18: Běžný účet platební bilance

v % HDP

Běžný účet platební bilance v přebytku po celý horizont prognóz

Ministerstvo financí České republiky
 odbor Hospodářská politika
 Letenská 15
 118 10 Praha 1

<http://www.mfcr.cz>